I чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740 Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 106. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 4-го ЧЕРВНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 4, 1959 No. 106. РІК LXVI.

УРЯД МУСИТЬ ДОПОМАГАТИ ФАРМЕРАМ ДЛЯ ВТРИМАННЯ ПРОДУКЦІЇ

Вашингтон. — Департамент рільництва повідомив 2-го червня, що знову почне вже в найближчому часі купувати свіжі яйця, щоб допомогти власникам курячих фарм, які знайшлися в критичному становищі тому, що ціни на яйця значно впали. Ці яйця мають заморожувати, а пізніше їх будуть порошкувати, бо тепер, коли продукція яєць є велика, ті фірми, що порошкують яйця, є зайняті, і не могли б висушувати ще й ті яйця, які закупить уряд. В засаді теперішній секретар рільництва Езра Тефт Бенсон є проти високого паритету допомоги фармерам, бо це збільшує запаси рільничих продуктів в урядових магазинах, але в цьому випадку уряд мусить допомагати фармерам — власникам курячих фарм, бо інакше грозило б банкрутство цій частині фармерського промислу. Уряд має купувати також і кури, які, подібно як і порошковані яйця, буде видавати для шкільних дітей на другий сніданок. Заморожених яєць вживається головним чином до печива. Відділюється жовтки і білки від лушпин і запаковується до 37.5 фунтових контейнерів і так заморожується. В такому контейнері міститься 360 яєць. — Між конґресовою демократичною більшістю і урядом існують розходження в справі фармерської допомоги, як це видно з голосування в Сенаті, який більшістю 51 до 26 голосів відкинув республіканський проєкт зменшити на 150 мільйонів долярів федеральні видатки на так зв. земельний банк і на консервацію води. Сенат ухвалив видатки на цю ціль в сумі 250 мільйонів долярів. Секретар рільництва Бенсон кожного року старається зменшити видатки на консервацію води, а в останніх роках і на земельний банк, але Конґрес відкидає його пропозиції. Сенат досі ухвалив тільки незначну частину з цілої фармерської програми, яка має коштувати уряд 3,975,000,000 долярів в найближчому фінансовому році, який зачинається 1-го липня ц. р.

Міні закликає робітництво до боротьби проти „обмежувальних протиробітничих законопроєктів"

Ню Йорк. — Голова Американської Федерації Праці-Конґресу Індустрійних Організацій Джордж Міні промовляв на конвенції спілки капелюхових робітників і закликав зорганізоване робітництво до „війни" проти „обмежувальних, дискримінаційних і протиробітничих законопроєктів", які є в Конґресі. Одночасно він закликав одного з авторів робітничого законопроєкту сенатора Джана Ф. Кеннеді до того, щоб виправдався з підтримки свого законопроєкту у промові, яку має виголосити на цій конвенції. Міні казав, що не можна карати все робітництво за те, що в робітничих організаціях були деякі продажні одиниці. АФП-КІО викинули зі своїх рядів ті робітничі організації, які не хотіли себе очистити від неморальних і злочинних провідників, казав Міні. „Вороги праці почали свою акцію, і ми маємо законопроєкти, яких ми не можемо підтримувати". На другий день, це значить 2-го червня Міні заявив, що він „не виповідав війни президентові Айзенгаверові" в імені зорганізованого робітництва, а журналісти перекрутили його слова, коли він говорив про те, що „підприємці виповіли війну" світові праці. Міні сказав: „Ми запропонували наші руки працедавцям цієї країни для співпраці. — Але працедавці цього не прийняли, тільки виповіли світові праці війну".

Демократи плянують продовжити податки від корпорацій на дальші два роки

Вашингтон. — Демократичні фахівці від податкових справ в Палаті Репрезентантів плянують цього року продовжити податки від корпорацій і від продажу цигареток, горілок, пива, вина і авт на дальші два роки, а не на один рік, як це робив Конґрес дотепер, починаючи від війни в Кореї. Якщо Конґрес не продовжить важности закону про ці збільшені під час війни в Кореї податки, то вони автоматично були б зменшені від 1-го липня ц. р., і державна скарбниця мала б втрату коло двох більйонів долярів річно. Гадають, що Комісія Способів і Засобів в Палаті Репрезентантів, яка започатковує кожну законодатну акцію в справі податків, ухвалить продовження цих податків вже за тиждень-два. Податок від куплених авт виносить тепер 10 відсотків, а коли б його зменшити, то виносив би тільки 7%. Податок від корпорацій виносить тепер 52 відсотки прибутку, а без збільшення він становив би тільки — 47%.

ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ТЕПЛИЙ І МОКРИЙ ЧЕРВЕНЬ

Вашингтон. — Бюро погоди ЗДА передбачає, що в північно-східніх стейтах цієї країни в червні буде тепліша від нормальної температура, і в тих самих стейтах буде менше як нормально дощів. Пересічна нормальна температура в червні становить: в Ню Йорку — 71, Шикаґо — 69.4, Денвері (Кольорадо) — 66.4 і в Сан Франсіско — 59.7. Найтепліше буде в стейтах від Міннесоти до Мейну, і від Аркенсо до лінії Західня Вірджінія, Пенсилвенія, Ню Джерзі. Найхолодніше буде в південно-східніх стейтах і в центрально-західніх. Найбільше дощу буде на півдні і в центральних стейтах.

МІНІСТЕР МИХАЙЛО СТАРР І ЗАСТ. СЕКРЕТАРЯ АРМІЇ ЗДА ДЮЇ ШОРТ ПРОМОВЛЯТИМУТЬ НА ФЕСТИВАЛІ „ГОМІН УКРАЇНИ" В НЮ ЙОРКУ

Міністер Михайло Старр

Ню Йорк. — Канадійський міністер праці Михайло Старр і заступник секретаря армії З'єдинених Держав Дюї Шорт виступлять з промовами під час великого фестивалю „Гомін України", що відбудеться в Карнеґі Голл в Ню Йорку в неділю, 21-го червня ц. р., о год. 2-ій пополудні з нагоди 65-річчя Українського Народного Союзу. Міністер Старр, що є українського роду, належить до найпопулярніших сьогодні державних мужів Канади та є одним з найближчих співробітників прем'єра Діфенбейкера. В останньому часі мін. Старр брав участь у ряді міжнародних конференцій, що ще тільки збільшило його вже і без того великий авторитет не тільки в канадійській, але і міжнародній політиці. Мін. Старр, що володіє бездоганно українською мовою і цією мовою залюбки користується, є на найвищому становищі, яке досі потрапила здобути собі людина українського роду. Його виступ під час „Гомону України" в Карнеґі Голл буде справжнім гомоном України також і тих ґенерацій, що народились далеко від рідної землі та своїми здібностями і працею вибились на найпередовіші місця. Виступ міністра Старра підкреслить також і ту вагу, яку прикладає Український Народний Союз до великого резервуару українських сил і можливостей в Канаді, що проявилося також в рішенні Головного Уряду УНС на нарадах минулого тижня щодо відкриття канадійської канцелярії У. Н. Союзу в Торонті.

Американським промовцем на цій великій імпрезі в Карнеґі Голл буде асистент секретаря Армії ЗДА і колишній конґресмен з Мізурі, Дюї Шорт, одна з найбільш впливових постатей в уряді президента Айзенгавера. Тим часом продовжується інтенсивна підготова до мистецької частини „Гомону України", в програмі якої є кантата Павла Печеніги-Углицького до слів Шевченка „Б'ють пороги", яку виконає великий хор в супроводі нюйоркської фільгармонії, та інсценізація „Велика Ідея" з часів гетьмана Івана Мазепи, 250-річчя виступу якого до бою за волю України саме в цьому році відзначають українці у вільному світі. В інсценізації є ряд пісень, що їх виконає хор „Думка" та багато народних танків. Симфонічна оркестра, крім кантати, акомпаніюватиме солістці при виконанні Американського Гимну та хорові при співі „Ще не вмерла Україна". Це чи не вперше буде відспіваний в Ню Йорку український національний гимн в супроводі симфонічної оркестри. Оркестрацію нашого гимну спеціяльно для цієї нагоди приготовив один з найвидатніших наших сучасних композиторів, д-р Антін Рудницький. У підготові, як і виконанні імпрези заанґажовані сотні осіб. Усе це, виступи високих достойників, як і оригінальна мистецька програма, видвигають фестиваль „Гомін України" в Карнеґі Голл в неділю 21-го червня на чоло українських культурних імпрез сезону. Білети вже є в продажу в українських крамницях в Ню Йорку, у „Свободі" та в секретарів Відділів Українського Народного Союзу метрополії Ню Йорку і Ню Джерзі, Окружний Комітет яких влаштовує імпрезу.

В Ню Йорку відзначено пам'ять С. Петлюри, Є. Коновальця і Т. Чупринки

Ню Йорк. — Заходами 2-го Відділу ООЧСУ, Т-ва б. Вояків УПА ім. ген.-хор. Тараса Чупринки й Осередку СУМА під протекторатом філії УККА в неділю 31-го травня в авдиторії Школи св. Юра відбулося Свято Героїв. Академію започатковано співом амер. і українського гимну, що їх відспівав чоловічий хор „Гомін" з Бейону. Вступне слово виголосив мґр. Е. Лозинський. У головній доповіді проф. Ів. Вовчук підкреслив тяглість боротьби визначних Українських Героїв цієї доби. В мистецькій частині брали участь солісти — Ізабелла Фоменко - Орловська і Лев Рейнарович. Фортепіяновий супровід був у руках проф. І. Приймової і проф. М. Фоменка. Хор „Гомін" з Бейону та мандолінова оркестра ЮСУМА з Пассейку виступила під орудою М. Кормелюка та Я. Костишина.

Українці в Сан Франсіско вшановують борців за волю України

Сан Франсіско, Каліфор. — Щоденник „Сан Франсіско Екземайнер" з 25-го травня повідомляє, що 24-го травня в залі „Каліфорнія Голл' відбулися збори українців, в яких взяли участь 400 осіб, і на яких промовляв д-р Яр Славутич із Монтерей про борців за волю України. Він промовляв англійською мовою до американців українського походження, а його мову перекладав на українське проф. університету в Санта Кляра д-р Володимир Оренчук. Щоденник „С. Ф. Екземайнер" подає цю вістку під головком „Збори домагаються волі для України". Д-р Яр Славутич говорив про „безжалісну експлуатацію України" Москвою, яка мусить в Україні наставляти на важливі становища росіян, бо українці ненавидять московський режим.

ПРОФ. О. ШУЛЬГИН ПРИЇЖДЖАЄ НА ВІДВІДИНИ ДО АМЕРИКИ І КАНАДИ

Ню Йорк. (В. М.) — В понеділок 15 червня ц. р. приїде з Парижу франц. кораблем „Ліберте" на кількамісячні відвідини до ЗДА і Канади проф. Олександер Шульгин із дружиною Лідією, яка є доктором медицини. О. Шульгин, видатний політичний діяч УНР й історик побуватиме у свого сина ред. Ростислава Шульгина в Монтреалі, де він працює керівником у французькомовній радіовисильні СБС. Крім особистих відвідин у рідні — сина та сестри, достойний гість буде прийнятий також українським громадським та науковим світом Америки й Канади. Будучи заступником голови Наукового Т-ва ім. Шевченка в Европі, членом Головної Ради цілого НТШ, віцепрезидентом Міжнародної Вільної Академії Наук в Парижі та дійсним членом УВАН, проф. О. Шульгин буде також гостем наших наукових установ. 26-го червня він виголосить в УВАН в Ню Йорку доповідь на тему: „Завдання української історичної науки". Також відвідає він видавця його книги англійською мовою Спеллера в Ню Йорку „Україна проти Москви", що оце має появитися. Політична українська громадськість і широкі суспільні кола Ню Йорку та околиці зустрінуться з видатним гостем на вечорі - бенкеті, що його на пошану гостя влаштовує Дискусійний Клюб Круглого Стола. Бенкет відбудеться в суботу 27-го червня в залях УНДому. В зустрічі візьмуть участь представники різних прошарків нашої громади, від діячів наших визвольних змагань та співтворців української держави 1917 - 20 рр. до нашого молодшого покоління — студентства, що матиме змогу почути не лише творця нашої новітньої історії, колишнього міністра закордонних справ України, але й історика - професора. Зустріч 27-го червня буде вшануванням 70-річного ювілею Олександра Шульгина, що припадає на липень ц. р. З цієї нагоди на бенкеті Ювілят виголосить промову про національно-державне відродження України, як активний діяч і учасник подій того часу.

Сім европейських держав плянують зменшити мита на 20%

Штокгольм. — Делеґати Англії, Швеції, Норвеґії, Данії, Австрії, Швайцарії і Португалії на спільній конференції у місцевості під Штокгольмом погодились щоб повести наради над встановленням між ними вільного торговельного обміру. Шведський міністер закорд. справ, що це рішення не має на меті будь-як протидіяти шестичленному Спільного торговельному ринкові (чи пак Европейській торговельній спільноті), який складається з Західньої Німеччини, Франції, Італії, Бельгії, Голяндії і Люксембурґу.. Навпаки, він заявив, 7-членний господарський бльок названих держав хоче достосоватись до 6-членного континентального бльоку. Взагалі ж до Організації для европейської економічної кооперації належить 17 країн, але між ними ще не дійшло до згоди щодо спільної митно-торговельної політики. Названі вгорі 7 держав, з них три скандинавські країни, Англія, Австрія, Швайцарія і Португалія плянують зменшити митні бар'єри до 1 липня 1960 р. на 20%, щоб вирівняти свої митні ставки з митами шістьох держав Спільного торговельного ринку.

Організація Американських Держав вирішує справу аґресії на Нікараґву

Вашингтон. — 3-го червня зібралася тут Рада Організації Американських Держав, щоб вирішити справу атаки з повітря на Республіку Нікараґву. Делеґат Нікараґви амбасадор Ґіллермо Севілля-Сокала просив про скликання надзвичайного засідання Ради. Пресовий офіцер державного департаменту Линколн Вайт заявив, що уряд Нікараґви не просив ЗДА про допомогу в цій справі. Міністер закордонних справ Нікараґви повідомляє, що інвазія до його країни відбувається двома шляхами і з повітря і кораблями. Урядові війська знищили один літак, який привіз був напасників. Є відомості, що дальша частина аґресорів пливе кораблем, який виплив із Куби. Інший літак мав привезти повстанців, і населення є затривожене, коли довідалося, що напасники є на території Нікараґви. Уряд президента Сомози повідомив про знищення повстанців, але вони самі це заперечили і повідомляють про свої успіхи.

ЛІКАРІ СТВЕРДИЛИ ЗВ'ЯЗОК МІЖ ЗАНЕЧИЩЕНИМ ПОВІТРЯМ І ПІСТРЯКОМ

Лейк Плесід, Н. Й. — На 55-ій Річній Конференції для справ Здоров'я представник Американського Уряду Здоров'я сказав, що стверджено причиновий зв'язок між занечищеним повітрям і пістряком шлунка, леґенів і гортанки.

Згинула мавпа Ейбел, яка літала по космічних просторах

Славна малпа Ейбел, що витримала вистріл і подорож ракетою Юпітер 300 миль в позаземні простори, але не витримала лікарської операції

Вашингтон. — Представник армії повідомив, що 7-фунтова мавпа Ейбел, яка відбула першу в світі подорож по космічних просторах і здорова повернулася на Землю, 1-го липня згинула під час операції, коли хотіли вийняти їй з-під шкіри інструмент-електроду, який зарекордовував биття серця під час лету по космічних просторах. Цей інструмент докучав тварині і лікарі вирішили його зоперувати та „тріхлоретиленом" знечулили мавпу, але вона цього не видержала, серце почало швидко битися і вона згинула ще перед операцією, бо не помогло ні штучне віддихання ні кисень, ані масажі. Тіло Ейбела відослали до Патологічного Інституту Збройних Сил. Лікарі заявили, що несподіваний кінець одного з двох пасажирів у космічні простори не є спричинений тим летом, тільки випадком під час операції. Другий пасажир того лету, мавпка Бейкер живе здорова. — Представник Адміністрації Космічних Просторів заявив, що секція тіла мавпи Ейбела дасть лікарям важливі інформації. Частини тіла цієї тварини будуть довший час зберігати та обсервувати, чи не буде на них видко деяких наслідків лету по космічних просторах.

У ЖЕНЕВІ ВСЕ ЩЕ НЕМА ВИХОДУ З СЛІПОЇ ВУЛИЦІ

Женева. — На Женевській конференції міністрів закордонних справ не сталось у минулий вівторок нічого, що вказувало б на можливість виходу з сліпої вулиці, в яку зайшла конференція внаслідок совєтської непоступливости. Андрей Ґромико признав у своїй новій промові, що Совєти визнають перебування західніх гарнізонів у західньому Берліні за леґальне, але він повторив давній совєтський арґумент, що — мовляв — „окупаційний стан" міста, який прийшов у висліді беззастережної німецької капітуляції, став анахронічний і тому повинен змінитись. Він знову пропонував дві можливості нового статусу для західнього Берліну: щоб західні держави відкликали свої гарнізони і їх місце зайняли „невтральні" війська, або, щоб до існуючих західніх гарнізонів додати ще совєтський. Західні міністри рішуче відкинули обидві пропозиції. Ґромико зазначив у своїй промові, що СССР зовсім не вимагає, щоб західні держави визнали так звану Німецьку Демократичну Республіку (Східню Німеччину), бо це — мовляв — зовсім інша справа, не зв'язана зі справою Берліну. Ця „концесія" збоку Совєтів не є ніякою дійсною поступкою, бо західні держави багатократно ствердили, що вони не будуть визнавати східньо - німецького штучного сателітного твору за окрему державу. — Західньо-німецький представник, амбасадор Вільгельм Ґреве, заявив, що коли б совєтські війська відійшли з Східньої Німеччини, то в тому самому дні перестане існувати східньо-німецька „держава". Східньо-німецький „міністер" Больц полемізував із західніми міністрами щодо правного стану в західньому Берліні. Його виступ спонукав державного секретаря Кристияна Гертера до короткої різкої завваги під адресою Ґромика, щоб той порадив своему східньо-німецькому колезі краще познайомитись з історією останньої війни і післявоєнних умов, поки він захоче забирати в цій справі слово. Вівтіркове пленарне засідання тривало так довго, що відкликано передбачене на вечір того дня друге засідання в тіснішому колі учасників. Призначено його на середу. Французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль заявив „приватно" Ґромикові, що коли большевики думають втомити західніх міністрів своєю тактикою, вивести їх з рівноваги та зробити нетерпеливими, то вони помиляються. Захід — мовляв — має так само „час", як Москва. Покищо Женевська конференція тупцяє на місці, не поступивши ні на цаль вперед.

Ірак зрікся американської військової і фінансової допомоги

Багдад. — Уряд Іраку повідомив уряд ЗДА, що він анулює умови з 1954 і 1957 року про фінансову допомогу ЗДА на іракські військові цілі та про достави зброї для Іраку. Як причину подано — суперечність цих умов з теперішньою політикою Іраку „позитивної невтральности". Зрештою, Ірак підкреслив, що бажає надалі зберігати з ЗДА найкращі взаємини „на базі взаємного зрозуміння та приязни". З восьмичленної американської військової місії в Іраку залишився тільки один старшина, який теж цього тижня вертається до ЗДА. З 105 американських технічних дорадників залишилось в Іраку ще тільки 25. Їхнє місце зайняли совєтські військовики і техніки. Совєтська військова місія нараховує коло 200 старшин і підстаршин, які вишколюють іракську армію в користуванні совєтською зброєю. „Позитивна невтральність" диктаторського режиму генерала Абдела Каріма Кассіма не перешкоджує йому брати від совєтів зброю, гроші та всіляких „дорадників" в різних ділянках державного життя.

В Індонезії армія припиняє конституційні свободи

Якарта. — Шеф штабу армії в Індонезії, ген. Абдул Гаріс Насуціон, декретом, проголошеним ніччю з понеділка на вівторок 2 червня, припинив всяку політичну діяльність будь-яких громадських груп. Заборонені всі дії, які „безпосередньо або посередньо могли б впливати на напрямок Індонезійської держави, або впливати на нього". Під такими діями розуміється публічні і приватні збори, демонстрації, процесії, газетні статті, летючки, образи або афіші. Ця заборона рівняється практично насильному припиненню діяльности всіх існуючих політичних партій в Індонезії. Чи вони й формально розв'язані — нічого в перших повідомленнях не сказано. Декрет генерала Насуціона прийшов безпосередньо після того, як парлямент у трьох голосуваннях відмовився погодитись на вимогу президента Сукарна, щоб привернути так звану воєнну конституцію з 1945 року. Для такої постанови треба би двох третіх голосів у парляменті, а їх не отримано в ніодному з трьох голосувань. Сам президент Сукарно перебуває тепер в Америці. Він віддавна пропаґував концепцію т. зв. керованої демократії, визнавши Індонезію за недозрілу до демократії західнього зразку. Хоча Сукарно „співіснує" з китайськими комуністами й большевиками та має для Москви і Пейпінґу багато приємних слів, проте шефа штабу армії Насуціона вважають за ворога комунізму. Тому, що комуністи використовували конституційні свободи в Індонезії для своєї роботи, західні коментатори вважають, що припинення там конституційних свобод і збільшення ролі армії радше пошкодить комуністам.

В АМЕРИЦІ

● **Хоч у 1958 році в ЗДА була господарська рецесія,** число фірм із більярдовим прибутком збільшилося в цій країні з 91 до 96, а майно цих фірм зросло з $269,482,005,000 до $283,943,223,000 — майже стільки, скільки виносить федеральна заборгованість. Якби все це майно поділити між усіма мешканцями ЗДА, то на кожну особу з дітьми включно, припало б по $1,620. Найбагатша фірма — це „Америкен Телефон" — $19,493,000,000, а „найбідніша" Ню Йорк Трест $1,001,000,000.

● **Пересічна дитина,** народжена в 1959 році, може дожити до першої чверти 21-го сторіччя. Статистики обрахували, що кожні два з трьох хлопців і кожні чотири з п'ятьох дівчаток, народжених цього року, можуть дожити до 2024 року, навіть в тому разі, якщо до того часу не збільшиться пересічна довгота віку у ЗДА. Діти, народжені в 1900 році, не мали такої можливости, бо з них тільки двоє на п'ять мали шанс дожити до 65-го року.

● **Сенатор - демократ Гейл МекҐі,** виступаючи у Сенаті проти номінації Луїса Л. Стравса на секретаря торгівлі, заявив, що Стравс „замилював очі сенаторам" і проявив віроломство, а тому не заслуговує бути секретарем торгівлі.

● **Американське Лікарське Товариство** гостро виступило проти того, що деякі торговці вживають підбадьорливих засобів, щоб осягнути кращих успіхів у змаганнях.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Зустріч УСС Америки і Канади** відбудеться цього року в Ст. Кетеринс, Онтеріо, Канада. Зустріч влаштовує Братство УСС в Торонті для відзначення 45-річчя вимаршу Леґіону УСС в поле й організатором її призначено Н. Пелешака з Ст. Кетеринс.

● **Книжка отамана УСС Никифора Гірняка п. н. „Останній акт трагедії УГА"** закінчується друкувати і незабаром вона буде в продажу. Книжку, що в ній будуть подані теж і досі непубліковані матеріяли, друкує Український Військовий Інститут в Америці.

● **Українця — Максима Ю. Ваврикова з Вінніпеґу** найменовано шкільним інспектором в Манітобській провінції разом із 5-ма іншими канадійцями. М. Ваврикова — відомий український громадський діяч, вчителював довгі роки у Вінніпеґу і в околиці і востаннє працював в адміністрації шкільного департаменту в Манітобському уряді, і був редактором „Шкільного Журналу Манітоби".

У СВІТІ

● **В Італії** минулої суботи закінчився шкільний рік. Чотири мільйони дітвори і молоді у шкільному віці вийшли „на волю". Початок нового шкільного року буде щойно в жовтні. Італійські часописи обмірковують проблему — користей і небезпек із довгих ферій, протягом яких діти й молодь нічим не зайняті. Вказують на приклад Америки, де під час ферій шкільна молодь іде на тимчасову працю. В Італії хронічне безробіття, і робітничі спілки є рішучими противниками затруднювання шкільної молоді.

● **Східньо - німецькі власті** вперше за останніх сім років дозволили кільком соткам мешканців західнього Берліну відбути прогулянку до Потсдаму, берлінського передмістя, що знаходиться в підсовєтській зоні, до колишнього замку Гогенцоллернів, де в 1945 підписано т. зв. Потсдамський договір про беззастережну капітуляцію Німеччини й поділ її на 4 зони. Учасники екскурсії оглядали замок - палац Сансусі, збудований у 18 ст. в стилі рококо. Під час війни большевики його не збомбардували, а тепер привернули до давнього блиску.

● **У Лондоні** святкують сторіччя дзвона в Вестмінстерському палаці, так званого „Биґ Бена". З цієї нагоди відбудеться вистава, відслонять пропам'ятну таблицю і випустять спеціяльний фільм. „Великий Бен" є символом англійської невгнутости: він пережив усі війни й нещастя, що за останніх сто років навістили Лондон,

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$ 12.00	One year	$ 12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЧЕТВЕРТИЙ ТИЖДЕНЬ В ЖЕНЕВІ

11 травня ц. р. розпочалась у Женеві конференція міністрів закордонних справ ЗДА, Англії, Франції і СССР з участю представників Німецької Федеративної Республіки і т. зв. Німецької Демократичної Республіки в характері дорадників. Ця конференція, де, поруч із головними репрезентантами „чотирьох великих" і репрезентантами двох частин Німеччини, засідають ще коло 30 дорадників, не враховуючи численного технічно-секретарського апарату, провела протягом перших трьох тижнів 16 засідань, із них два закриті, у тіснішому колі учасників. Крім цього, з нагоди перебування міністрів у Вашингтоні на похороні Дж. Ф. Доллеса, відбулася з ними нарада у президента Д. Д. Айзенгавера. Але вислід усіх тих промов і розмов насправді дорівнює нулю.

Однак, західні коментатори добачають деякі „користі" з дотеперішнього ходу Женевської конференції. Ці користі полягають ніби в тому, що, з одного боку, західні країни авторитетно ствердили, що Совєти ніяк не хочуть допустити до об'єднання Німеччини, хіба на базі її повного обеззброєння і „невтралізації", що в практиці означало б уярмлення її Совєтами в короткому часі; з другого боку Совєти переконалися, що Захід рішуче не погодиться ні на пропонований Москвою мировий договір з „двома Німеччинами", ні на зречення з своїх прав у західньому Берліні та перетворення його у „вільне місто". Тверде додержання цих двох взаємосуперечних позицій по суті виключає компроміс щодо долі Німеччини. Однак, оптимісти твердять, що саме неможливість згоди щодо розв'язання цілої великої німецької проблеми відкриває надію на можливість порозуміння щодо куди меншої справи — самого Берліну. Це порозуміння стосувалося б — читаємо в коментарях — також не суті справи, себто радикальної зміни існуючого стану в Берліні, що полягало б у відкликанні з західнього Берліну альянтських військ і встановленні для нього нового статуту, як цього хоче Москва, чи — за західнім пляном — в об'єднанні двох частин Берліну на базі вільних виборів.

Компроміс щодо Берліну мав би, як передбачають „скромні оптимісти", обмежитися схваленням спільної резолюції, яка визнавала б права чотирьох воєнних альянтів на терені Берліну та стверджувала б, що зміна наявного стану може статися тільки мирним шляхом. Дальше „порозуміння" мало б виявитися в комунікаті, що остаточною ціллю всіх чотирьох великодержав є провести об'єднання Німеччини і в процесі того об'єднання в майбутньому взяти під увагу й вільні вибори. Врешті останній пункт „порозуміння" мав би охоплювати згоду на такий денний порядок нової конференції „на вершинах", яка охоплювала б справи Німеччини і Берліну, міжнародного роззброєння і спільної допомоги малорозвиненим чужим країнам.

Деякі коментатори вважають, що Совєти погодяться на такий спільний комунікат, який насправді нічого не змінював би в теперішньому стані поділеної Німеччини й поділеного Берліну. Оптимісти твердять, що хоч така формула комунікату перекреслила б совєтський плян сепаратного миру з Східньою Німеччиною і перетворення західнього Берліну в „вільне місто", але дозволила б Москві „зберегти обличчя", і є ціною, за яку Совєти купили б згоду Заходу на конференцію голів урядів, що на ній так дуже залежить Хрущову. Щоб Хрущову легше було проковтнути пігулку відречення від пляну включити західній Берлін до східньої Німеччини, Захід ніби готов піти назустріч совєтським скаргам щодо діяльности білоросійської еміграції в західньому Берліні (ославленого Національно-Трудового Союзу), тим паче, що й західньо-берлінський посадник Віллі Брандт одверто признав, що „не все було в порядку" з користанням із західньо-берлінського терену для політичної акції проти Совєтів. Але, очевидно, дуже сумнівним є, щоб Совєти пристали на таке „поліпшення" ситуації в західньому Берліні й виреклися задля нього своїх аґресивних плянів.

В найкращому для Заходу випадку — Женевська конференція закінчиться схваленням резолюції за зразком резолюцій Об'єднаних Націй: про людське око, щоб виминути одвертого признання повної невдачі та створити ілюзію якоїсь — насправді неіснуючої — злагоди. Цей четвертий тиждень Женевської конференції — як чуємо — має бути вирішним для її долі. Яка може бути її доля, коли протягом 3-ох тижнів навіть не розпочато переговорів по суті справи, а були тільки промови з плянами і обвинуваченнями?! Три минулі тижні виправдали цілком твердження, сказане ще в ході приготувань до тої конференції: шкода часу й енергії, бо ні до якої дійсної згоди з Москвою мирним шляхом дійти не можна.

Юрій Студинський

НІМЕЧЧИНА ШАНУЄ ПАМ'ЯТЬ ДОЛЛЕСА

Надзвичайно рідко буває, щоб смерть якогось чужинецького державного мужа мала такий сильний відгук закордоном, як це сталося після смерти колишнього керівника закордонної американської політики Джана Фостера Доллеса.

Нам пригадуються часи, коли не було на світі грамотної людини, яка не знала б, що міністром закордонних справ Франції був Бріян, а міністром зак. справ Німеччини Штреземан. Кожний виступ Бріяна у парляменті був не тільки політичною сенсацією, але й належав до паризького товариського життя. На такий сеанс намагалися дістати карти вступу всі парижани ,які відігравали більшу або меншу ролю в житті французької столиці. На кожний виступ Бріяна в Лізі Націй у Женеві, де саме тепер відбувається конференція міністрів закордонних справ, з'їжджалися з найдальших закутин землі не тільки державні мужі та політики, але й сноби з цілого світу .

Сучасник Бріяна, Штреземан, мав далеко тяжчу ролю, бо він тоді заступав переможену Німеччину, але його дипломатичний хист та його спритність зосереджували на його особі увагу цілого політичного світу. Тоді пересічні громадяни якоїсь не-французької або не-німецької держави часом не знали, як називається прем'єр Франції або канцлер Німеччини, але на їх устах раз-у-раз було ім'я Бріяна чи Штреземана. Була це епоха великих керманичів закордонної політики. Це вони тоді домінували і під їхнім авторитетом схиляли голови прем'єри та члени дотичних кабінетів.

По другій світовій війні видавалося ,що роля міністрів закордонних справ дуже змаліла. Закордонну політику вели прем'єри. І тут знову появилися на політичному фірмаменті відомі імена: Труман, Айзенгавер, Черчилл, Сталін. Короткотривалий блиск мав відомий американський політик Маршалл, відомий своїми плянами господарського оздоровлення західнього світу. Імена міністрів закордонних справ неначе увійшли в затьміння.

Великим вийнятком був недавно померлий Доллес. Це він увійшов в історію, як один із найбільших керманичів світової політики. Його ім'я було люблене або зненавиджене, але всі народи, починаючи від Далекого Сходу, а кінчаючи на европейському знесиленому континенті, знали, що закордонна політика лежить у твердих руках провідника американської політики.

У Німеччині панувало переконання, що Доллес веде свою політику наче з якогось релігійного обов'язку. Цей великий християнин у всіх своїх починах мав зрозуміння християнської етики, а одночасно й цивільну відвагу сказати рішуче слово навіть тоді, коли воно, це слово, крило в собі велику небезпеку для світового миру. І може саме цією рішучістю він і забезпечував цей мир.

У Німеччині Доллес знайшов собі партнера в особі Аденауера, як колись Бріян знайшов собі партнера в особі Штреземана. Ця співпраця між покійним американським мужем і німецьким канцлером мала, як наслідок, те, що Західня Німеччина під доброзичливим протекторатом Доллеса ввійшла, як рівна, в сім'ю вільних народів.

Коли помер був Штреземан, то одна з опозиційних до політики Бріяна газет написала, що Бріян, як чемпіон французької політики, втратив, наче тенісовий грач, свого рівнорядного партнера. Таке порівняння було б сьогодні не на місці, бо Доллес ще перед смертю відійшов від практичної політики, а Аденауер вступає в нову, може вже більше політично-репрезентативну кар'єру свого життя. Але йому і кожному наступному керівникові німецької закордонної політики бракуватиме великого політичного приятеля, який був переконаний, що для рівноваги европейського суходолу потрібною є сильна Німеччина. І тому, без огляду на партійні міжусобиці, всі відтінки німецького політичного життя схилили голови перед маєстатом смерти Доллеса. І всі опозиційні до політики Доллеса німецькі часописи вмістили коментарі, в яких віддзеркалюється пошана до померлого американського державного мужа.

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС МОЛОДІ У ВІДНІ

Світовий Конґрес Молоді, що його заплянувала Москва на літо цього року у Відні, в центрі уваги всього комуністичного світу. Хто-хто, а комуністи найкраще знають, що молодь — це найважливіша проблема комунізму. Ще Ленін поставив твердження: „хто має молодь, тому належить майбутнє", і це твердження, як догма, зобов'язує в комуністичному світі.

Хоч які важливі політичні проблеми стояли на порядку денному 21-го з'їзду комуністичної партії, все ж таки Хрущов у своїй промові особливо велику увагу присвятив проблемі молоді, при чому в його насвітленні цієї проблеми відчувались турбота і непевність. Найважливіша справа, про яку відкрито говорив московський диктатор, — це загроза для совєтської молоді від буржуазного світу. Це помилка, — казав він — обманювати себе тим, що від капіталістичного світу совєтській молоді ніщо не загрожує. Навпаки, від цього світу совєтська молодь має саме тепер нагоду перейняти багато злого, і тому треба защеплювати в неї ще більше комуністичного духа, формуючи людину майбутнього.

Турбота Хрущова про молодь відхиляє рубець, з-поза якого виступає проблема, що може вирішити саме існування совєтської системи. При нинішніх зв'язках молодь Совєтського Союзу, хоч і як ізольована від широкого світу залізними завісами, все ж має більшу можливість діставати інформації про життя, головно духове життя у вільному світі, а тим самим може критично ставитись до всіх тих заходів уряду і партії, що мають формувати „людину майбутнього". Після сорока років походу до комунізму добровільних і примусових „паломників", перед Москвою постала загроза, що молоде покоління не захоче продовжувати цього походу.

Про нуртуючі в душах молоді антирежимні настрої свідчать події, про які дійшли вістки на Захід. У зв'язку з революцією на Мадярщині Хрущов мав першу нагоду відчути, що совєтська молодь може думати і мати свою власну думку. Під час промови Хрущова в Московському університеті студенти постійним плесканням не давали промовцеві говорити. Наслідком того і інших ексцесів, які виявили дух незалежности у молоді, виключено з університетів сотки студентів. Але партійна верхівка розуміє, що самим виключенням студентів проблеми не розв'язати. В цьому, мабуть, і криється причина тих реформ совєтського шкільництва, які запропонував режим Хрущова і які впроваджуються тепер в життя. При цьому головний натиск кладеться на фізичну працю шкільної молоді, щоб якнайдалі відірвати її від небезпечних інтелектуальних проблем. Очевидно, зв'язані з цим і масові вивози на Казахстан і русифікація українського шкільництва.

На з'їзді комсомолу Хрущов одверто говорив про „панське ставлення" молоді до праці. При всьому натиску на планове виховання, уряд Совєтського Союзу старається прихилити до себе молодь деякими жестами. До таких жестів треба зарахувати призначення недавнього секретаря комсомолу Шелепіна керівником таємної поліції, а також велику увагу для молодих письменників на з'їзді російських письменників.

Вдумлива совєтська молодь шукає ідей, шукає гуманітаризму, свобідного віддиху. Недавно у „Комсомольській Правді" можна було читати заяви молодих фільмових режисерів і студентів Всесоюзного Інституту Кінематографії про те, що сталінський тип героя, який турбувався більше добром мас, як окремої людської істоти, заникає. Справжнє мистецтво для цих молодих мистців — це відтворення людини з її особистими переживаннями, з її духовим життям.

Той відрух, який можна обсервувати в Україні, головно в ліричній поезії, де духове життя одиниці стає темою, стає героєм поетичного твору (хоч би багато дискутована останньо поема Первомайського) — це вияв туги зневоленої совєтської людини за духовим життям. Кілька років тому навіть совєтська преса подавала про групу комсомольців, які забажали виявити свою діяльність в іншому напрямі ,ніж цього вимагає комсомол. Замість допомагати державі, ці юнаки постановили допомагати старшим людям. Це вже щиролюдський відгук, і це лише доказує, як совєтська людина змучена безперервним формуванням її партією і режимом. А найбільш презирливо ставиться до цього насильного формування молодь, яка завжди має найбільше в собі заложень проти конформізму.

Тож і вся увага західнього світу повинна йти передусім у тому напрямі, щоб підсовєтській молоді показати шлях до широкого духового життя. Це є та сфера життя, до якої звертаються мрії молодої, стисненої совєтським режимом людини, і на цьому шляху її визволення. Заповіджений Конґрес Молоді у Відні притягає увагу західнього світу. До нього зайняли становище й українські молодечі організації на еміґрації. Увага всіх зацікавлених у Конґресі повинна йти по одній лінії: піддати його учасникам широкі ідеї вільного життя, ідеї інтелектуального розвою і мистецького цвітіння, які можливі лише у вільному суспільстві. Конґресом кермуватиме Москва, і вона використовуватиме його для пропаґування комуністичної системи. Ця пропаґанда може ще захопити ліві елементи на Заході, але не знаходить уже співзвучности в душах совєтської молоді, яка чекає нових ідей духового піднесення.

Б. Кравців

НЕВИКОНАНЕ ЗАВДАННЯ

ЩЕ ПРО ЛЬВІВСЬКИЙ БУКВАР І. ФЕДОРОВИЧА

Стаття д-ра Любомира Винаря п. з. „Львівський Буквар" Івана Федоровича, надрукована в „Свободі" з 22 квітня ц. р., є дуже актуальною й важливою пригадкою про справу, що на неї повинні були звернути увагу й відгукнутися відповідною працею чи хоч би більшою статтею українські науковці, спеціялісти в ділянці старої літератури і мовознавства.

З інформацією про цю справу виступив підписаний тут ще 17 січня 1955 р. теж на сторінках „Свободи" у статті п. н. „Москва і Львівська Граматика", сиґнованій бкр, зараз же після того, як куплений у 1953 р. американським колекціонером Вальярдом Л. Кілбуром і переданий ним Бібліотеці Гарвардського університету „Львівський Буквар" викликав зацікавлення не тільки в західніх, але й в совєтських наукових колах, і ще перед тим, як появилася друком монографія професора Романа Джекобсона (Якобсона) про цю пам'ятку п. н. „Буквар Івана Федорова". І вже ,тоді підписаний закінчив свою статтю ствердженням, що „справа львівського букваря Івана Федоровича з 1574 року має не тільки культурне чи наукове, але й далекосягле політичне значення", і апелем, що „першочерговим завданням українського наукового світу мусить стати об'єктивне вивчення цієї унікальної пам'ятки не тільки українського друкарства, але й усієї української культури"..., що „українська наука мусить виявити всю безпідставність і ненауковість тих чи інших намагань загарбати пам'ятку української культури для Москви, мусить доказати науково, докладною всесторонньою аналізою її справжню приналежність".

З того часу минуло вже майже п'ять років, вийшла друком в „Гарвардському Бібліотекарському Бюлетені" (т. 9-ий за 1955 рік, ч. 1, стор. 5-45) і окремою відбиткою праця проф. Джекобсона про цей буквар з повною його фоторепродукцією й у західніх та совєтських наукових журналах появилася низка статтей і відзивів з цього приводу, — але ж українські науковці не виявили ще й досі ніякого зацікавлення цією пам'яткою, і нам невідомо, щоб хтось з українських мовознавців працював над цією темою, ані теж ,щоб про цей Буквар появилася хоч би якась основніша фахова стаття. Такий фактичний стан підтверджує у своїй статті в „Свободі" д-р Любомир Винар (такий же некомпетентний в цій спеціяльності, як і нижче підписаний), пишучи, що „українські науковці ще й сьогодні не присвятили цьому виданню жадних статтей".

Зберіганий в бібліотеці Гарвардського університету й опублікований проф. Романом Джекобсоном, „Львівський Буквар" чи пак „Граматика" Івана Федоровича вимагає не тільки докладних історично-філологічних і лінґвістичних аналітичних студій з українського боку, але й вивчення деяких інших проблем, зв'язаних із цією пам'яткою, що має історично-політичне значення.

Так, наприклад, окремого досліду вимагає питання походження цього букваря, значить встановлення місця його знайдення і всіх його колишніх власників. Львівський Буквар 1574 року закупив російський балетмайстер і колекціонер-бібліофіл С. П. Дягілєв в одному з римських антикваріятів у 1927 р. і подарував у спадщині своєму секретареві Б. Е. Кохнові, а від нього чи від його родини перейшов у 1953 р. на власність згаданого вже американського колекціонера Кілґура, і від останнього — до бібліотеки Гарвардського університету. До антикваріяту римського книгаря примірник цього „Львівського Букваря" попав, як про це свідчить книжковий знак „Библиотека Г. С. Строганова, Орлино" із бібліотеки подільського поміщика Григорія С. Строганова, що був, як і його батько граф. С. Г. Строганов та його вчитель видатний бібліограф Ф. І. Буслаєв, завзятим збирачем рідких видань і в своїй бібліотеці в Орлиному на Поділлі мав велетенську збірку українських інканабулів-стародруків, деякі з них в кількох примірниках. Спірною досі проблемою є, чи привіз свій „Львівський Буквар" Григорій Строганов з України, чи купив його, як твердить дехто з російських дослідників, у Римі. Якщо прийняти за правду останнє, то виникало б знову питання, як і коли дістався цей примірник до Риму. Існує здогад, заперечуваний московськими дослідниками, що цей Буквар був привезений зі Львова для апробати у Ватикан, і що він чомусь до ватиканської канцелярії не попав, але залишився у приватних руках.

Основної перевірки вимагає і гіпотеза, висловлена проф. Романом Джекобсоном, що Львівський Буквар це... друге видання Букваря Івана Федорова, яке він видав ще тоді, як перебував у Москві, бо перше видання учні „зачитали" так, що не залишилося з нього ні одного примірника. За такою цілком самовільною, подиктованою шовіністичними побажаннями, гіпотезою не висловилися навіть совєтські вчені, і тому перед українськими науковцями стояло б завдання доказати всю безпідставність тверджень проф. Джекобсона, тим більше, що офіційною датою появи першого московського Букваря був установлений досі в російській — царській і совєтській — науці 1636-ий рік.

Рішучого захисту вимагає і справа національної приналежности цієї пам'ятки. Львівський Буквар і місцем свого надрукування і стилістично-мовними прикметами є виключно українською пам'яткою, і цей факт мусить бути не тільки заявлений, але й ствердженний, щоб не треба було потім вести довгого і затяжного ревіндикаційного процесу. І тому справа „Львівського Букваря" має теж свою політичну вагу.

Вітаючи з кожного погляду появу статті д-ра Л. Винаря в цій справі, треба на цьому місці доповнити його дані тим, що перша вістка про наявність „Львівського Букваря" в посмертній спадщині Дягілєва появилася не в 1940-му, а в 1938-му році в статті С. Ліфара, надрукованій у виданому в Парижі російською мовою збірнику „Временник Общества Друзей Русской Книги", том IV. Повідомлення ж совєтської преси про те, що Львівський Буквар зберігається в паризькій Національній Бібліотеці, були викликані тим, що повновласники Кохна переговорювали вже з 1939 року з правлінням Національної Бібліотеки про продаж Бібліотеці цієї книжки, і передали для тієї мети фотокопію Букваря, яка й зберігається в цій бібліотеці і з якої користали, мабуть, совєтські учені для своїх повідомлень про це відкриття.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО ТИБЕТ І СВЕН ГЕДІНА

Найприємніша справа для автора всякої статті, а в часописі зокрема, коли виявляється інтерес збоку читачів до його писань. Найгірш є, коли таких відгуків немає зовсім, бо всяка критика та завваги спонукають до ліпшого оброблення своїх писань та більш уважного студіювання матеріялів та тем.

У нашій статті про Тибет неможливо було на трьох сторінках рукопису дати перелік усіх тих, хто і при яких обставинах відвідав цю таємничу країну. Відомо тільки, що до початків цього століття там побували одиниці. Про знаного мандрівника та письменника шведа Свен Гедіна, про якого в листі до редакції „Свободи" пише п. В. Бучацький, ми не згадували тому, що Гедін ніколи в Тибеті не був.

Нам не доводилося читати українського перекладу праці Гедіна, але той, що його читав п. Бучацький, це, мабуть, є переклад з його двотомового опису мандрівок по Середній Азії, який вийшов в англійському перекладі у видавництві Гарпера в Ню Йорку та Лондоні в 1899 р.; друге видання цього опису вийшло в 1903 р. під не зовсім слушною назвою „Центральна Азія і Тибет", теж у двох томах. Потім були чисельні переклади на інші мови й були інші описи подорожей, як, напр., знаний опис Джеголу, на кордонах Манджурії та Китаю — „Джегол, місто імператорів".

Цей край відвідав також наш подорожник і письменник Степан Левинський в 1938 р., який зробив там багато фотографій. Про свою подорож розповідав він авторові цих рядків не один раз.

Після подорожі до Тибету Гука та Габета в 1844-46 рр. та їх знаменитого опису Тартарії ,як тоді називали Манджурію, Монголії та Тибету й Китаю, мало було нового аж до 1904 р., коли Лхасу відвідала спеціяльна британська місія, в якій приймав участь знаний автор Сер Франсіс Янґгасбант. Свої враження, а також ряд документів видрукував він у книзі п. з. „Індія та Тибет", що вийшла в Лондоні в 1910 р. В цій книзі він згадує також і Свена Гедіна (стор. 344 та 434), пишучи, що „Таші Лама, представник Тибету на кордоні, мав бажання дозволити Свену Гедінові мандрувати де б він не захотів", але п. Чанґ, представник китайського уряду, був проти того і відмовив йому на основі Лхаської угоди з Англією, що не дозволяла нікому, крім англійців, в'їздити до Тибету. Щоправда, в Лхаському договорі тієї клявзулі не було, але Чанґ зінтерпретував його так, як хотів.

Коли поглянемо на мапу, приложену до опису Свен Гедіна, то побачимо ,що він пройшов від Хотана в Туркестані до Сінкянґу, через Керію, Нію, Кару та вздовж гірських кряжів Кунлуну і через Цайдам повернувся до Китаю, північної прикордонної смуги Тибету.

В наших статтях часто доводиться опускати багато цікавих речей просто тому, що розміри „Свободи" того не дозволяють.

Ню Йорк.

І. Світ

РЕЗОЛЮЦІЇ VII КОНҐРЕСУ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

(3)

ОКУПОВАНА УКРАЇНА

1. УККА не раз в резолюціях конґресів вказував, що большевицько-тоталітарний уряд імперії — СССР, що складається з націй, завойованих Москвою, прикриваючись світовим комунізмом, веде імперіялістично-колоніяльну політику гноблення поневолених націй і своєю аґресією загрожує людській свободі в світі.

2. Сучасна політика імперії — СССР до завойованих націй і до вільного світу є продовженням імперіялістичної політики царської Росії з її месіянізмом.

3. Між 6-им і 7-им конґресами українців в Америці російсько-большевицький уряд в своїй політиці до завойованих і підкорених Росією націй посилив русифікаційний курс обмосковлення національних культур, літератур і мов окупованих Москвою національних республік. Політика русифікації ставить завданням нівелювати і нищити найдорожчі скарби духовости українського народу, як і інших, змірює до ліквідації національної окремішности України і інших окупованих республік, намагаючись через спотворення минулого в сучасному перекреслити державницьке майбутнє України.

4. Поневолені народи не визнають силою накиненого їм стану окупації, змагаються і борються проти імперії — СССР за відновлення суверенних держав.

5. Змаг сорокаміліонової української нації, як і інших, за державну незалежність є найнебезпечнішим для російсько-большевицької системи.

6. 7-ий Конґрес українців в ЗДА, всебічно підтримуючи боротьбу українського народу за державну незалежність, звертає увагу Уряду ЗДА на те, що в його боротьбі проти російсько-большевицької аґресії підтримка національних рухів поневолених народів є найсильнішою зброєю проти комунізму в обороні людської свободи.

7. З уваги на те 7-ий Конґрес постановляє домагатися, щоб Уряд ЗДА офіційно визнав відповідними актами українську національно-визвольну боротьбу та засудив російську колоніяльну політику поневолення України та інших не-російських націй СССР і здемаскував імперіялістичну московську політику в Україні та інших окупованих республіках.

8. Українська спільнота в ЗДА, перебуваючи в духовому зв'язку з українським народом і його національно-визвольними силами, що ведуть боротьбу проти імперії — СССР за державну незалежність України, докладе всіх сил в обороні нації проти большевицької політики обмосковлення, підтримуючи і помагаючи національно-визвольним силам, що готують всенародний зрив, який повалить московсько-большевицький імперіяльний лад.

ВНУТРІШНЬО-ГРОМАДСЬКІ ЗАВДАННЯ УККА

Беручи на увагу те, що єдиною базою ідейної, моральної, політичної та фінансової сили Українського Конґресового Комітету Америки є тільки свідома своїх завдань перед З'єдиненими Державами Америки та Україною й добре в кожному відношенні впорядкована Українська Національна Спільнота в ЗДА;

Беручи на увагу те, що поважна частина з півтораміліонової спільноти громадян українського походження в ЗДА не бере ще повної участи в громадському житті;

Беручи на увагу те, що такий стан в півтораміліоновій спільноті громадян українського походження не тільки не кращає, а погіршується, про що свідчить — для прикладу — загрозливе маління кількости платників Національного Датку до Українського Народного Фонду для праці Українського Конґресового Комітету Америки, та, врешті;

Беручи на увагу те, що тільки така організація найзагальнішого центрального характеру, якою є УККА, може в пляновий спосіб направити цей стан, — то

Сьомий Конґрес Американських Українців постановляє:

1. Всі керівні органи УККА, тобто Рада Директорів (Політична Рада і Екзекутива) та всі членські Організації УККА мають у найближчій каденції своєї діяльности присвятити свою головну увагу на активізування всієї спільноти громадян українського походження, на приєднання нового активного членства до існуючих українських організацій — церковних і громадських та на їх відповідне виховання;

2. Зокрема всі керівні органи УККА мають обов'язок призначити в кожнім річнім бюджеті найбільшу частину фондів — поза видатками на центральну адміністрацію — на видавання в англійській мові потрібних, науково оброблених, але загально доступних книжок із ділянки українознавства, а зокрема з нової й найновішої історії, економіки й соціяльної проблематики України;

3. Керівні органи УККА та членські організації мають прикласти всі зусилля для того, щоб збільшити кількість українських і українознавчих шкіл, щоб в них присвятити ще більшу увагу навчанню української мови й української історії, щоб пляново розбудувати Курси Українознавства та щоб взагалі в цілій громаді класти натиск на навчання української мови;

4. Керівні органи УККА та членські організації повинні присвятити свою найбільшу увагу на уложення нових способів улаштовування національних святкувань та імпрез. Для досягнення повищих завдань, зокрема ж у цій виховній акції використати театральне й музично-вокальне мистецтво;

5. Для повищих завдань створити в бюджеті УККА окремий фонд, на який збирати інтенсивніше пожертви.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Академія на честь Гетьмана Івана Мазепи в Честері, Па.

5-го квітня по закінченню Місійних Богослужб о 4-тій годині по полудні, Високопреосвященіший Митрополит Іоан в сослуженні пароха митрофорного протоієрея о. О. Мицика та о прот. В. Булавки із Балтімору в українській православній церкві св. Успіння Пречистої Діви Марії відправили Панахиду за спокій душі Блаженної пам'яти Гетьмана Івана Мазепи. Перед початком Панахиди Високопреосв. Митрополит Іоан виголосив відповідне слово про заслуги Гетьмана Івана Мазепи перед Українською Православною Церквою. По закінченню Панахиди Духовенство і присутні перейшли до Українського Народного Дому, де почалась Академія з нагоди 250-річчя смерти Івана Мазепи, влаштована православною парафією.

Академію відкрив голова тростистів п. Василь Гарасим українською мовою, а англійською мовою секретар парафіяльного уряду п. Іван Попик. Першою точкою на гарно удекорованій сцені, та гарного портрета Гетьмана Мазепи, котрий виготовила американка панна Сали Пен, під звуки діточої симфонічної оркестри прозвучав американський гимн із сольоспівом панни Марії Пастернак. По американському гимні Діточий хор парафіяльних шкіл гарно виконав „Боже Великий, Творче Всесильний" в супроводі музичного тріо, (двох кларнетів і піяно). На кларнетах грали учень Полик, та учениця Христина Брінґалевич, а на піяно панна Долорес Барагура.

Вступне слово мала панна Галина Гужва, учениця середньої школи. Програма Академії складалась із рефератів українською й англійською мовою, деклямацій, сольоспівів, тріо, дитячого хору, та Дитячої Симфонічної Оркестри.

Реферат по українськи виголосив п. Микола Яцик, подавши життєпис Гетьмана з насвітленням Його ідеології. Реферат цей докінчив по англійськи молодий студент сер. школи Данила Шегда. Інший реферат в англійській мові виголосив предсідник парафіяльного уряду п. Микола Мельничук, заподавши біографію Гетьмана, та його заслуги для Українського Народу, а зокрема для Української Православної Церкви. Дуже гарно і з відчуттям продеклямувала п. М. Івахів „Іван Мазепа", Святогорського, за яку дістала безконечні оплески. Учениця української школи Оля Туранська гарно віддеклямувала „Дума или пісня", написана самим Гетьманом Мазепою. Учениця української школи Д. Яцик з відчуттям продеклямувала „Не гріє сонце на чужині".

Гарно виконані були пісні діточим хором „Ой горе тій чайці" (муз. Леонтовича), „Бетл Гимн" (американська патріотична пісня), „Ой, нагнувся дуб високий" (муз. Гайворонського). Сольо в цій пісні виконав гарно син пароха Омелян Богдан Мицик, а хор чудово акомпаніював. Богдан Мицик крім пісні „Ой нагнувся дуб високий", ще гарно виконав як окремий сольовий номер народну історичну пісню, „Віє вітер, віє буйний". Діточе тріо Г. Єдинак, Оксана Заяць і Євгенія Туранська, учні української школи, гарно виконали історичну пісню „Ой, кряче, кряче та чорненький ворон". Діточа Симфонічна Оркестра відіграла „Марш на смерть героїв" і „Реве та стогне Дніпр широкий" в оркестровці прот. Івана Зайця. Крім того Симфонічна оркестра весь час брала участь в акомпаніяменті, як хорові, так і солістам і добре справилась із своїм завданням. Заслуга в такій чудовій мистецькій частині належить Впрп. о. Іванові Зайцю, під управою якого та програма була.

Вся програма стояла на відповідній висоті.

В кінцевому слові парох митрат о. О. Мицик говорив про політику царів і теперішніх комуністичних вождів.

Програма концерту вповні відповідала гідності Свята, і змістом і виконанням. Технічна сторона концерту була взірцева.

Академію закінчено відспіванням українського національного гимну всіми присутніми на залі, а їх було поважне число.

В Нюарку влаштовано Свято Героїв

23-го травня в залі Української Централі Громадський Комітет Співпраці Організацій м. Нюарку, головою якого є сеньйор української іміграції в ЗДА проф. Теодозій Каськів, влаштував для української громади м. Нюарку і околиць традиційне Свято Героїв.

Святочне слово, повне глибокого змісту, присвячене Трьом героїчним постаттям, що творили велич української історії наших днів, сл. пам'яти — Головному Отаманові Симонові Петлюрі, полковникові Євгенові Коновальцеві, і генерал - хорунжому Тарасові Чупринці та Всім відомим і невідомим борцям за Волю України, виголосив член Екзекутиви УККА дир. Ігнат Білинський. В мистецькій частині присутні з признанням вітали успішні виступи відомих акторів українського театру: Валі Калин, Іванни Кононів, Зиновії Гавришко - Бундзяк і Ярослава Пінот - Рудакевича, які виконанням поодиноких точок програми творили правдивий святочний настрій. Приємною, глибоковиховною точкою програми було виконання Юнацтвом СУМА Осередку Нюарку збірної рецитації поеми М. Щербака „Уклін Героям". Переконлива здисциплінована подача тексту, здисциплінованість постави та рухів творили одну цілість, а в присутніх викликала подив і вдячність юним виконавцям. Музичний супровід проф. Бориса Базалі та оформлення сцени Федора Луцишина доповнювали вдале, мистецько оформлене в цілість, свято на пошану наших Вождів і Героїв.

Друкується другий том творів Юрія Клена

Ми вже інформували українську громадськість про те, що фундація ім. Юрія Клена в Торонті почала друк повної збірки творів Юрія Клена. Перша книжка „Попіл Імперій" появилася друком в минулому році як другий том збірки і була фінансована українським підприємством „Сейф - Вей Констракшен Ко. Лтд." Насьогодні в друку є наступн... зано контакти з різними українськими установами і товариствами, в першу чергу з молодечими організаціями як СУМ, Пласт, ОДУМ, і всі вони погодилися допомогти в поширенні книжок серед свого членства і загалу громадянства.

Віримо, що така прихильна постава до справи видання творів Юрія Клена допоможе ...ой плян. Ін...

Євгенія Сташинська виступає в Голідей Театрі в Нюарку

Євгенія Сташинська (на першому пляні) в балеті „Карнавал місяця". За нею: І. Брозман з Нюарку, Р. Бредлі з Елизабет, И. Ковак з Оренджа та І. Секел із Скач Плейнс.

Нюарк. — Євгенія Сташинська, донька п-і Марії Сташинської з Ірвінґтону, молода українська танцюристка Нюаркського Голідей Тіатер Баллет Компані візьме участь у виступах цього ж балету, що відбудуться в днях 5 і 6 червня ц. р. (п'ятниця і субота) в рямцях Нюаркського Фестивалю Мистецтв, влаштовуваного для відзначення 50-ої річниці існування Нюаркського Музею. Євгенія Сташинська танцюватиме як арлекін, в сучасному балеті „Карнавал місяця" і також у клясичній версії відомого балету „Сильфіди". Відбудуться ці виступи в залі Джуньйор Гай Скул у Нюарку при Клінтон Плейс.

Євгенія Сташинська вчилася мистецтва танку в Американській Балетній Академії в Нюарку і була заанґажована минулого року до Голідей Тіатер Баллет Компані. В днях 22 і 23 травня ц. р. вона брала участь у Північно-східньому Реґіональному Балетному Фестивалі, що відбувся у Вилкс Беррі, Па.

Концерт М. Старицького в Шикаго

17-го травня доволі велика кількість любителів музики мала змогу насолодитись багатою, та різнобарвною простця - тенора Міра Скали-Старицького.

Вже сама програма своїм складом заповідала, що ніхто не матиме почуття втомлення. На перші точки складалися три пісні корифея нашої музики Миколи Лисенка на слова Шевченка. Вже із першого виходу Скала увійшов у контакт з публікою. Після кожної точки знімалися довготривалі оплески. Далі — Амаріллі, — чудова арія удержана від початку до кінця в „леґато", що так важко приходиться виконувати пересічному співакові. Відчувається 16-століття, в якому творив Каччіні. Як контраст — слідуюча арія: „Джа іль соле даль ґандже" — Скарлатті (17-століття), — легка, безжурна, типічно камерна, хоч Скарлатті — це творець понад 100 опер. Ще далі Шумана „Монднахт" і „Вандерлід". Це арії більше знані, але й які ж гарні у виконанні Старицького.

Першу частину програми замкнув співак імпозантним твором Барвінського — Псальмом Давида, який можна назвати одним із кращих, не тільки в нашій, але й світовій музиці. Незвичайно трудний і акомпаньямент і могутня арія. Тут показав себе Скала в цілому блиску. Після цього виконання залю виповнили невгаваючі оплески. Мистець винагородив публіку наддатком Людкевича — „Черемоше, брате мій", що наше бистрий гул розбурханого плеса порушив слухачів.

Другу частину концерту започаткував співак оперовими аріями. У нього звучить інакше арія з „Ріґолетто" — Верді, від арії Де Гріє з опери „Манон" — Массена, а ще інакше арія Ліонеля з опер „Марта" — Фльотова. Далі йшла серія арій талановитого українського композитора А. Гнатишина. Старицький вибрав три, чи не найкращі його твори. До зворушливих слів Матієва-Мельника „Друзям", до лірично - сантиментальних слів Грицька Чупринки: „Ніч" і „Пісню". І знову — ліс рук і повінь квітів, що викликали наддатків, аж поплила арія із „Ловців перел" Бізе. Легко співакові попасти в дешевий ефект у виконанні такої арії, як Туріду з опери „Сільська честь" — Маскані, але Старицького береже від цього його стриманість.

Концертові арії завершувала арія Андрія з опери „Тарас Бульба" — М. Лисенка, яку по-мистецьки передав Старицький слухачам. А потім — під бурю оплесків — поплило безсмертне „Ля донна е мобіле" з Ріґолетто і до сліз зворушлива, прощальна арія Каварадоссі з „Тоски".

муз... Жоржа Бангальмі був бездоганний.

На концерт несподівано прибула посадниця міста Дітройту, п-на Маруся Бек із своїм братом, паном Іваном Беком. Публіка викликала її на сцену. Всі, хто ще не бачив і не знав її особисто, були зворушені її промовою, насиченою любовою до рідного краю, дарма, що п-на Маруся Бек — уродженка Америки. Її чиста, гарна українська мова „взяла всіх за серце".

М. Гарасовська - Дачишин

В ДЖЕРЗІ СИТІ ВІДБУЛАСЯ „ЖИВА ГАЗЕТА"

Дня 24-го травня в УНДомі відбулася друга „Жива газета" влаштована місцевим Відділом Т-ва „Самопоміч". Виступали: проф. Сакало — Природа повстань; Ярина Турко — Завдання молоді на еміґрації і М. Семенець — Завдання еміґрації (переписка з визначними американцями в справі хибного насвітлювання українських відносин і їх відповіді). Програму вів п. Сильвестер Мартюк, культ.-освітній референт Т-ва „Самопоміч".

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

...полка Чорних Запорожців.

В 20-ліття смерти сотника Василя Новаківського, активного учасника збройних змагань 1917-1920 за державну волю Українського Народу, нехай буде йому Славна Вічна Пам'ять.

Подаємо про це до відома Українського Громадянства й Українських Комбатантських Організацій.

Марія Новаківська, дружина (Арґентина);
П. Шандрук, Ген. Штабу Генерал-Поручник;
П. Дяченко, Ген. Штабу Полковник.

КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ Метрополії НЮ ЙОРКУ і НЮ ДЖЕРЗІ повідомляє Українське Громадянство, що для відзначення

65-річчя Українського Народного Союзу

<— влаштовує —>

в НЕДІЛЮ, 21-го ЧЕРВНЯ 1959 року точно о год. 2:00 по полудні — **CARNEGIE HALL, 57th Street & 7th Avenue New York City**

ВЕЛИКИЙ СПІВОЧО-ТАНКОВИЙ ФЕСТИВАЛЬ

„ГОМІН УКРАЇНИ"

В ПРОГРАМІ ІМПРЕЗИ:

КОНЦЕРТ

В СУПРОВОДІ **СИМФОНІЧНОЇ ОРКЕСТРИ.**

Буде виконана вперше кантата Павла Печеніги Углицького до слів Шевченка — „БЮТЬ ПОРОГИ".

СОЛІСТИ:

Марія Лисогір, Лев Рейнарович, Марія Боднар, Мирон Кушнір, Ольга Масаковська.

ІНСЦЕНІЗАЦІЯ „ВЕЛИКА ІДЕЯ"

з часів Гетьмана Івана Мазепи, приготована на підставі **ТРИЛОГІЇ БОГДАНА ЛЕПКОГО,** в якій, між іншими піснями, буде виконана оригінальна композиція Михайла Гайворонського до слів Мазепи **„ВСІ ПОКОЮ ЩИРЕ ПРАГНУТЬ".** Пісні в інсценізації виконує Український Хор **„ДУМКА"** під диригентурою **мґра. Л. КРУШЕЛЬНИЦЬКОГО.** В головних ролях виступлять: **мґр. Осип СТЕЦУРА** (Мазепа) і Павло **СЛОБОДЯН** (Дід). У цій же інсценізації багато народних танків.

ІВАН ЗАДОРОЖНИЙ

МАРІЯ ЛИСОГІР

Диригент Хору — **ІВАН ЗАДОРОЖНИЙ** Керівник танків — **ІВАН ФЛИС** Мистецький керівник — **ОЛЬГА ДМИТРІВ** Режисер — **СТЕПАН КРИЖАНІВСЬКИЙ**

Думають поширити палац Об'єднаних Націй в Ню Йорку

Об'єднані Нації. — Скляний палац Об'єднаних Націй в Ню Йорку, що його будова закінчилася в 1951 році, став уже тепер затісний для своїх призначень. Річ у тому, що тоді ОН мали 60 членів - держав, а тепер мають їх 82, при чому ще на черзі 4 африканські країни, що їх допустять до членства в ОН зараз після формального проголошення ними незалежности в 1960 році. Скількість „чорних" держав в Африці щораз більшає і сподіваються, що впродовж найближчих п'ятьох років ОН нараховуватимуть 95 членів. З уваги на те зростає потреба нових кімнат для нових делеґацій, нових кімнат на комісії, стає тісно у великій залі Асамблеї і в коридорах та ресторані. Будова теперішнього палацу ОН коштувала 67 мільйонів долярів. Директор плянувань ОН Воллес Гаррісон передбачував, що палац ОН „може виявитись надто просторим, або надто тісним" — і тепер уже показується, що починається у ньому „тіснота". Тому в Секретаріяті ОН беруть вже під увагу різні можливості розбудови палацу. На першому пляні стоїть конечність збудувати нові три залі. Береться під увагу можливості або підземного будівництва, або поширення палацу понад автострадою, що біжить паралельно до Іст - Рівер-у. В обох випадках існують дуже поважні технічні проблеми, розв'язання яких вимагає не тільки великого хисту фахівців - будівничих, але й дуже великих коштів. Генеральний секретар Гаммершилд не є певний, чи держави - члени ОН будуть квапитися з призначенням нових великих сум для своєї кватири.

● **Західньо - німецький міністер** закордонних справ д-р Гайнріх фон Брентано, звітуючи перед парляментарною групою Християнсько - Демократичної партії в Бонні про хід конференції міністрів закордонних справ, звернув увагу на провокаційну поведінку східньонімецьких комуністів у Женеві. Він ствердив, що ця їхня поведінка — найкращий доказ правильности західньо - німецької політики, яка бойкотує так зв. „демократичну" східньо - німецьку республіку і не хоче ніякої співпраці з її сателітним урядом.

Розголос Конґресу СФУЖО

„Українська жінка у вільному світі виступає в обороні прав людини" — отаке гасло присвічує програмі Конґресу. Тому Управа СФУЖО подбала про належний розголос його в американському світі. Подаючи коротко історію змагань українського народу, канцелярія СФУЖО розіслала повідомлення про Конґрес усім губернаторам стейтів та всім сенаторам і конґресменам. Від багатьох наспіли вже побажання і привіти. У своєму повідомленні Управа СФУЖО підкреслює факт, що Світовий Жіночий Конґрес в обороні прав людини оце вперше скликує група жінок з-поза залізної заслони. Хоч жіночих екзильних груп та організацій багато у вільному світі, проте досі ніодна з них не перевела такого почину.

КОМІСІЇ СФУЖО

Комісії СФУЖО, скликані для підготовки Студійних Днів, викінчують працю Кожна Комісія опрацювала п'ять або шість тем, що будуть зреферовані у кермованій дискусії.

Наприклад Комісія Суспільної Опіки в Нюарку зладила 5 нарисів на такі теми: „Модерна суспільна опіка" (п-ні Надія Шміґель), „Діти і матері з дітьми" (п-ні Лідія Гладка), „Старі і хворі люди" (п-ні Олена Гординська), Залишенці в Німеччині й Австрії" (п-ні Оксана Равш), „Українці в Польщі" (п-ні Ольга Муссаковська), „Здобування фондів" (п-ні Олена Назар).

Дискусію цієї Комісії буде провадити п-ні Марія Квітковська, фахова працівниця суспільної опіки з Дітройту. П-ні Квітковська є рівночасно головою централі Українського Золотого Хреста в Америці.

Летунство з успіхом випустило ракету „Бомарк", яка нищить ворожі ракети

Кейп Канаверал. — Летунство повідомило, що йому вдалося з успіхом випустити ракету „Супер - Бомарк", яка має нищити ворожі ракети на віддалі до 400 миль. Згідно з повідомленням летунства ця перша проба з цим нищильником керованих ракет вдалася. Цю нову ракету назвали „Бомарк-ом Б", бо перший її модель „А" був призначений до нищення ворожих літаків, і його засяг виносив тільки до 200 миль. Цей новий рід керованої ракети цікавий ще й тому, що він поможе розв'язати непорозуміння між армією, яка випродукувала ракету „Ніке - Геркулес" для нищення ворожих літаків, і летунством, яке для цієї самої цілі випродукувало ракету „Бомарк А". Одночасно повідомлено, що з успіхом випущено далекосяжну ракету „Спарк", яка може летіти на віддаль 5,000 миль.

Вже можна набувати білети вступу на „ГОМІН УКРАЇНИ",

великий співочо-танковий фестиваль, що з нагоди **65-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ** відбудеться

в неділю, 21 червня
о год. 2-ій пополудні
в репрезентативній залі КАРНЕҐІ ГОЛ в Ню Йорку
з участю **симфонічної оркестри.**

В Ню Йорку білети можна набути в крамницях:
АРКА, 48 E. 7th Street
ЕКО, 145 Second Avenue
СУРМА, 11 E. 7th Street
в канцелярії William CHUPA, 240 E. 6th Street
та в Адміністрації „Свобода", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.,

як також у всіх секретарів Відділів УНСоюзу Великого Ню Йорку і довколишніх місцевостей.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ВІЛКС-БЕРІ, Па. — Б-во св. І. Хрестителя, Відд. 223, повідомляє всіх своїх членів, що Збори відбудуться в неділю, 7-го червня 1959 р., в парохіяльній залі, по другій Службі Божій. Проситься членів прибути на час, маємо важливі справи до полагодження. — Управа.

Посмертні Згадки

Михайло ПЕЛЕНСЬКИЙ, довголітній член 152 Відд. УНСоюзу „Вільна Україна в Нюарку, Н. Дж., помер в дні 12 травня 1959 р., на 73 р. життя. Покійний походив з Комарна, пов. Рудки, Зах. Україна, а по приїзді до ЗДА став скоро членом УНСоюзу. Полишив у смутку сина Володимира та доньку Ґеновефу. Тіло Покійного похоронено в Томс Рівер, у дні 15-го травня 1959 року. — В. И. П.
І. Бакум, секр.

Михайло ЗОШАК, — член 63 Відд. УНСоюзу в Ford City, Pa., помер дня 16-го травня 1959 р., на 66-му році життя. Покійний полишив дружину Марію і брата Методія. — В. И. П.!
Ст. Келлер, секр.

Михайло ПАЙДА, — член Відд. 257 УНСоюзу в Лос Анджелесі, Каліф., помер 28-го квітня 1959 р., проживши 38 років. Покійний народився в Бермінґгемі, Алабама, а маючи 6 років, виїхав на Закарпаття, де і скінчив модржанську ґімназію в Чехословаччині. Покійний залишив у великому смутку дружину Ольгу, сина Романа і донечку Наталію. Похорон відбувся 2-го травня 1959 р., при участи Родини, Членів Т-ва і багатьох Знайомих, з пох. заведення до укр. кат. церкви, а опісля на цвинтар св. Хреста. В. И. П.!
П. Сильчак, секр.

АПЛІКАЦІЇ НА ПРИЙНЯТТЯ
на
КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
на „СОЮЗІВЦІ" в Керґонксон, Н. Й.
9-го СЕРПНЯ — 3-го ВЕРЕСНЯ 1959 року.

Ім'я ....
Адреса ....
Вік .... Член УНСоюзу, Відд. ....
Знання української мови: — добре; слабе; дуже слабе.
Залучаю на рахунок оплати: $............
(Повна оплата курсів є $120.00. Половину належитости треба вплатити з аплікацією).

ТАРЗАН, ч. 4268. Неможливе!

'WELL?' SAID SAM CURTLY. 'DON'T BE SO GRIM,' LAUGHED GEORGES. 'A GOOD FRIEND IS HERE TO SEE YOU -- JOHN SHEA!'
SAM RECOILED, SHOCK AND HORROR DISTORTING HIS FEATURES. 'IMPOSSIBLE! HE'S D---'
THEN, RECOVERING, SAM SPOKE IN A SYRUPY VOICE. "SHOW ME, BUT WITH AH-- DISCRETION. I WISH TO SURPRISE JOHN!"

— Гарно? — сказав Сем сухо. — Не будьте таким похмурим, — сміявся Жорж. — Тут є добрий приятель, який вас шукає... Джан Ші!

Сем відскочив, шок і жах спотворили його обличчя. — Неможливе! Він не жив...

А тоді, очунявши, Сем промовив... солодким голосом. — Покажіть мені, але ж з обережністю. Я хотів би зробити несподіванку Джанові!